

(بسم الله الرحمن الرحيم)

موضوع: حقیقت معنای حرفی

پژوهشگر: وحید احمدی سورشجانی

مقاله طول سال تحصیلی ۹۴-۹۵

زمان ارائه: خرداد ۹۵

چکیده: معنای حرفی از بحث های دقیق اصولی بوده است که دارای مطالب و نکات ظریفی می باشد، این بحث اگرچه از نظر بعضی از بزرگان دارای ثمره‌ی عملی و کار آمد در فقه نیست اما به دلیل دقت آن و وهم چنین نظر بعضی از بزرگان مبنی بر کارآمد بودن این بحث در بعضی دیگر از مباحث اصول اقوال مختلفی در آن از بزرگان مطرح شده است. در این مقاله تا جایی که امکان داشته است به ساده سازی این مبناها پرداخته و سعی شده است از گنگ گویی و ابهام گوئی در مطالب دوری شود و قول مورد قبول در حد وسع توضیح داده شده و اشکالات وارده بر آن پاسخ داده شده است.

مقدمه: فهم حقیقت در مباحث علمی همیشه برای انسان مطلوب بوده، و همواره انسان در پی آن بوده است. از جمله‌ی این حقائق مجهوله که در میان علمای علم اصول اقوال و اختلاف نظر زیادی را ایجاد کرده است معنای حقیقت معنای حرفی می باشد که از دیر باز تا کنون معرکه‌ی آراء مختلف و متناقض شده است. بعضی قائل شده اند که حروف برای معنایی وضع نشده‌اند، و بعضی در مقابل قائل شده اند که، معنای حروف مانند معنای اسماء است و داری معنای مستقلی هستند، بعضی نیز جانب وسط را گرفته و گفته‌اند حروف معنایی دارند لکن غیر از معنای اسمی ما در این مقاله به دنبال این هستیم که بدانیم حقیقت معنای حرفی چیست؟ به گمان نگارنده قول صحیح این است که حروف برای معنایی غیر از معنای اسمی وضع شده‌اند و بی معنا نیستند، و معانی حرفی مانند وجود رابط در خارج هستند که وجود مستقل از خود ندارند و در ضمن طرفین خود به وجود می آیند، البته؛ مباحث مطرح شده در این مقاله عمدتاً اقوال بیان شده از علما می باشد و نگارنده سعی در جمع آوری و بیان و ساده سازی این اقوال دارد و در آخر بیان قول صحیح از این اقوال، در این مقاله در چهار بخش و یک نتیجه به بررسی مطالب پرداخته شده، و برای ساده تر شدن دسترسی در ذیل هر قول و مسلک دلائل آن توضیح داده شده و اشکالات و جواب‌های وارده نیز مطرح می گردد.

واژگان کلیدی: معنای حرفی، علامیت، نسبیت، نسبت، آلیت، وجود رابط، ربط.

تذکر: اصل مقاله در معاونت آموزش مرکز فقهی ائمه اطهار علیهم السلام موجود می باشد. متقاضیان میتوانند جهت دریافت مقاله نام و شماره تلفن خود و نام مقاله مورد درخواست را به آدرس amoozesh@markazfeqhi.com ایمیل نمایند.